

Bruksela, dnia 30 października 2015 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 3/2015

SESJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO **Strasburg, 26-29 października 2015 r.**

Podczas sesji Parlamentu Europejskiego, która odbyła się w dniach 26-29 października br. w Strasburgu, omawiane były następujące tematy i poczyniono poniższe ustalenia:

1. **INSTYTUCJE** - Otwarcie sesji: tragiczny wypadek w okolicach Bordeaux
2. **INSTYTUCJE** - Prezentacja i debata nt. Programu prac Komisji Europejskiej na 2016 r.
3. **RADA EUROPEJSKA** - Debata o migracji: źródło głębokiego podziału
4. **BUDŻET** - PE przeciw cięciom w budżecie UE na 2016 r.; więcej na kryzys migracyjny
5. **SPRAWY KONSTYTUCYJNE** - Debata nt. nowej europejskiej ordynacji wyborczej
6. **PRZEMYSŁ / TRANSPORT / ŚRODOWISKO** - Posłowie chcą zaangażowania Komisji w krajowe dochodzenia w sprawie fałszowania testów emisji spalin
7. **TRANSPORT** - Przepisy dotyczące dronów: bezpieczeństwo jest kluczowe
8. **SWOBODNY PRZEPIY W OSÓB / TURYSTYKA** - Parlament dostosowuje przepisy o imprezach turystycznych do realiów ery cyfrowej
9. **PODATKI** - Porozumienie państw o wymianie informacji podatkowych to "stracona szansa"
10. **PODATKI** - Specjalna komisja ds. podatków finalizuje prace
11. **SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE** - Neutralność sieci i koniec opłat za roaming
12. **ŚRODOWISKO / ZDROWIE PUBLICZNE / BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI** - GMO: Parlament odrzuca wniosek o krajowym zakazie importu
13. **BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI** - PE upraszcza przepisy dotyczące nowej żywności
14. **ZDROWIE PUBLICZNE** - Jakość powietrza: Parlament zatwierdził nowe krajowe pułapy zanieczyszczeń
15. **PRAWA CZŁOWIEKA** - Raif Badawi z Nagrodą im. Sacharowa na rzecz Wolności Myśli

1. INSTYTUCJE - Otwarcie sesji: tragiczny wypadek w okolicach Bordeaux

Przewodniczący **Schulz** złożył kondolencje rodzinom i bliskim 43 ofiar zderzenia autobusu i ciężarówki, które miało miejsce 21 października w okolicach Bordeaux, we Francji. Tym, którzy przeżyli, życzył szybkiego powrotu do zdrowia. Większość ofiar wypadku stanowili emeryci uczestniczący w jednodniowej wycieczce.

Solidarność, która zainspirowała pomoc ponad granicami i wysiłki ograniczające skutki majowych powodzi w Bośni i Hercegowinie, w Serbii i w Chorwacji, powinna zostać wsparta przez równej wielkości pomoc oraz fundusze płynące z UE, powiedział przewodniczący **Schulz** otwierając drugą sesję Parlamentu Europejskiego w lipcu.

Powódź, która zatopiła czwartą część Warny, na terenie Bułgarii, pochłonęła wiele ofiar śmiertelnych. Rolnictwo oraz lokalna gospodarka będą potrzebowały wielu lat na odbudowę, ostrzegął przewodniczący **Schulz**.

2. INSTYTUCJE - Prezentacja i debata nt. Programu prac Komisji Europejskiej na 2016 r.

W dniu 27 października Komisja Europejska przyjęła swój program prac na 2016 r. (drugi pod przewodnictwem Jean Claude'a Junckera), w którym potwierdza swoje zobowiązanie do realizacji dziesięciu priorytetów określonych w wytycznych politycznych.

W dniu 27 października podczas posiedzenia plenarnego Parlamentu Europejskiego w Strasburgu pierwszy wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej **Frans Timmermans** przedstawił Program prac Komisji Europejskiej na rok 2016.

Podczas krótkiej wymiany poglądów, grupy EPP, S&D, ECR, ALDE i Zieloni poparli program prac KE na rok 2016. Grupa GUE uznała program pracy za straconą szansę. Grupa EFDD zalecała większy nacisk na walkę z ubóstwem.

Szczegółowe informacje na temat zarówno Programu prac KE na rok 2016, jak i debaty, znajdują się w odrębnym sprawozdaniu nr 2.

3. RADA EUROPEJSKA - Debata o migracji: źródło głębokiego podziału

Wyzwania migracyjne w UE ujawniły głęboki podział na obóz, "za", który gotowy jest zaangażować UE w ich rozwiązanie i obóz, "przeciw", który chce użyć ich, aby

rozwiązać UE, uznało wielu posłów debatując w dniu 27 października br. Większość potępiło powolność państw członkowskich w wywiązywaniu się z obietnic o dopłatach do pomocy uchodźcom i dostarczeniu ludzi pracujących na granicach UE. Wciąż, jak dwa miesiące temu, brakuje nam €2,3 miliardów, zauważył Przewodniczący Komisji **Jean-Claude Juncker**.

Otwierając debatę Przewodniczący PE **Martin Schulz**, wyraził zadowolenie z 17-punktowego planu, ustalonego podczas Szczytu, 25 października i głębokie obawy związane z niedotrzymywaniem umów: „jeśli narodowi przywódcy uznali narodowy egoizm za ważniejszy od wspólnych rozwiązań, negatywnie zaważy to na losie uchodźców i spójności Europy”, powiedział. Pogląd ten powtórzył Przewodniczący Rady europejskiej **Donald Tusk**, który ostrzegł przed „tektonicznym politycznymi zmianami w UE”, które może wywołać kryzys uchodźców.

Przewodniczący KE **Jean-Claude Juncker** podziękował parlamentowi za pomoc w przyjęciu, w trybie pilnym, przepisów odnoszących się do obecnego kryzysu i obiecał elastyczność w zakresie paktu o stabilności budżetowej, dla państw, które wykażą się szczególną aktywnością w pomocy uchodźcom. Wezwał europejskich liderów do wywiązywania się z obietnic, "państwa członkowskie wloką się noga za nogą, a powinny biec", powiedział, wskazując na lukę pomiędzy uzgodnieniami a działaniami. Przed spotkaniem z państwami afrykańskimi w Valletcie, państwa europejskie muszą pokazać, że dotrzymują umów. Plan działań uzgodniony z Turcją, w której przebywa 2, 5 miliona uchodźców, musi szybko wejść w życie.

Manfred Weber (EPP, Niemcy), **Gianni Pittella** (S&D, Włochy) i **Guy Verhofstadt** (ALDE, Belgia) z zadowoleniem przyjęli środki przedstawione przez KE i wezwanie do pilnych działań. Wezwali państwa do spełniania obietnic. „Narodowe egoizmy nas zawiodły”, powiedział poseł **Weber**.

Rebecca Harms (Zieloni, Niemcy) uznała, że pakt z Erdoganem jest złem, podczas gdy panowie **Verhofstadt i Pitella** nalegali, że plan działań, to nie czek "*in blanco*" dla Turcji, a Europa musi troszczyć się o godne warunki życia uchodźców w regionie, włącznie z edukacją dzieci

Syed Kamall (ECR, Wielka Brytania) ostrzegął, że obecny kryzys może się rozwijać w geopolityczny i wezwał partnerów globalnych do większej aktywności. Podkreślił, że UE powinna być sprawiedliwa ale twarda migrantów i ratować życie, zamiast stwarzać warunki do ryzykowania życiem.

Pablo Iglesias (GUE/ NGL, Hiszpania) potępił "krokodyle łzy" wylwane podczas debaty politycznej, podczas gdy uchodźcy wciąż cierpią i są upokarzani. **Nigel Farage** (EFDD, Wielka Brytania) stwierdził, że kryzys przerósł UE i oskarżył ją o łamanie praw demokratycznych, a **Marcel de Graaff** (ENF, Holandia) wezwał do całkowitego zamknięcia granic.

4. BUDŻET - PE przeciw cięciom w budżecie UE na 2016 r.; więcej na kryzys migracyjny

Parlament Europejski sprzeciwił się cięciom w projekcie budżetu UE na 2016 r., przyjętym przez rządy państw unijnych. Eurodeputowani w przyjętym w środę stanowisku do dalszych negocjacji deklarują zwiększenie środków na łagodzenie kryzysu migracyjnego.

Przy 434 głosach za i 185 przeciw PE w ślad za komisją budżetową zaproponował, by zobowiązania budżetu Unii na przyszły rok wyniosły 157,4 mld euro, płatności zaś - 146,5 mld euro. Tymczasem kraje UE w lipcu poparły propozycję przewidującą zobowiązania na poziomie 153,8 mld euro i płatności w wys. 143,5 mld euro.

PE podkreślił, że UE boryka się z szeregiem poważnych sytuacji, szczególnie z bezprecedensowym kryzysem związanym z migracją i uchodźcami, dlatego należy zapewnić odpowiednie środki w budżecie unijnym, by skutecznie reagować na te wyzwania.

Europosłowie chcą, by w wyniku poprawek wydatki w projekcie budżetu zostały zwiększone o 1,161 mld euro „w celu umożliwienia wstępnej reakcji na kryzys migracyjny”.

Europosłowie zwrócili uwagę na brak solidarności ze strony niektórych państw członkowskich w obliczu kryzysu uchodźczego. Wezwali przy tym KE do przedstawienia propozycji dotyczących budżetu na 2016 r., które skłonią państwa członkowskie do bardziej zrównoważonego podejścia w tej sprawie.

„Uchodźcy nie są winni, są ofiarami. Potrzebujemy wdrożyć nadzwyczajne środki, aby im pomóc i to jest nie do przyjęcia, że państwa członkowskie nie czynią tego dodatkowego wysiłku. Solidarność należy wykazać w praktyce, a nie tylko ją głosić”, powiedział **José Manuel Fernandes** (EPP, Portugalia), który kierował większością prac nad budżetem z ramienia Parlamentu Europejskiego.

PE uwzględnił też w swoim stanowisku kwotę 500 mln euro na pomoc producentom mleka w związku z kryzysem na rynku, spowodowanym embargiem nałożonym przez Rosję. Uruchomienie tych środków zapowiedziała wcześniej KE.

Eurodeputowani chcą też zwiększyć o 16,5 mln euro środki, które Komisja Europejska zamierzała przeznaczyć na program COSME, przeznaczony dla małych i średnich przedsiębiorstw. Zgodnie z propozycją europosłów środki na przyszłe działania w ramach Inicjatywy na rzecz Zatrudnienia Ludzi Młodych miałyby wzrosnąć o 473 mln euro, a program Erasmus miałby do dyspozycji o 14 mln euro więcej, niż chciała Komisja Europejska.

Europosłowie są też przeciwni przesunięciu 1,3 mld euro z programu na naukę i badania Horyzont 2020 oraz programu rozbudowy sieci transportowych i energetycznych (Connecting Europe Facility) na Europejski Fundusz Inwestycji Strategicznych, powołany z inicjatywy szefa KE Jean-Claude'a Junckera. Celem jest zwiększenie konkurencyjności UE.

W przyjętej rezolucji dotyczącej projektu budżetu europosłowie podkreślili, że Parlament i Rada muszą zająć się potrzebą opracowania planu działania na rzecz jednej siedziby, aby w perspektywie długoterminowej wygenerować oszczędności w budżecie Unii.

PE zaznaczył, że aby zapewnić posłom odpowiednie wsparcie w ich działalności parlamentarnej, konieczna jest "nowa równowaga" między akredytowanymi asystentami parlamentarnymi a asystentami krajowymi. Niektórzy europosłowie ze wschodniej Europy zatrudniają bowiem bardzo wielu asystentów krajowych, praktycznie nie korzystając z asystentów akredytowanych. Tym drugim muszą bowiem znacznie więcej płacić.

Po przyjęciu stanowiska PE ws. projektu budżetu na przyszły rok mogą rozpocząć się negocjacje z Radą UE, w której zasiadają przedstawiciele rządów państw członkowskich. Rozmowy powinny zakończyć się w ciągu trzech tygodni, tak by ostatecznie budżet mógł być przyjęty pod koniec listopada.

5. SPRAWY KONSTYTUCYJNE - Debata nt. nowej europejskiej ordynacji wyborczej

Projekt nowej ordynacji wyborczej, regulującej przeprowadzanie wyborów do Parlamentu Europejskiego, był przedmiotem debaty w dniu 27 października w PE. Debata dotyczyła raportu europosłów **Danuty Hübner** (EPP, Polska) i **Jo Leinena** (S & D, Niemcy) w sprawie reformy ustawy z 1976 r. dotyczącej europejskiej ordynacji wyborczej. Grupy EPP i S & D poparły zaproponowane reformy (grupa S&D nawoływała do wprowadzenia list ponadnarodowych). Grupy ALDE, GUE i Zielonych skrytykowały sprawozdanie za brak ambicji. Wszystkie grupy, poza EPP i S&D (i EFDD, która nie wyraziła swojej opinii), jednomyślnie odrzuciły wprowadzenie obowiązkowego minimalnego progu wyborczego

między 3 i 5% we wszystkich państwach członkowskich. Podejście takie zostało uznane za niedemokratyczne, wbrew orzeczeniu niemieckiego Trybunału Konstytucyjnego i zmierzające do wykluczenia mniejszych partii politycznych. Grupy ECR, EFDD i ENF podkreślały, że prawo wyborcze leży tylko i wyłącznie w gestii suwerennych państw.

Ze względu na kontrowersje wokół raportu, współsprawozdawcy Danuta Hübner i Jo Leinen zwrócili się do PE o odroczenie głosowania (pierwotnie zaplanowanego na 28 października). Konferencja Przewodniczących w dniu 29 października zgodziła się i potwierdziła, że głosowanie zostało zaplanowane na mini-sesję w Brukseli na dzień 11 listopada 2015 r.

Danuta Hübner (EPP, Polska) stwierdziła, że jej raport starał się dostosować europejską ordynację wyborczą z 1976 roku do dzisiejszej rzeczywistości. Wymieniła główne zalecenia zawarte w raporcie (prawo do głosowania dla obywateli mieszkających w państwie trzecim, zwalczanie podwójnego głosowania, promowanie nowoczesnych metod głosowania, równości płci, wyrównanie terminów w procesie wyborczym, wyraźne pokazanie przynależności partyjnej krajowych formacji do europejskich grup politycznych poprzez obowiązek stosowania logo partii europejskiej przy logo partii krajowych, itp.). Wyraziła nadzieję, że raport przyczyni się do sprawienia, że wybory do PE będą w pełni europejskie i do zwiększenia udziału obywateli w tych wyborach.

Jo Leinen (S & D, Niemcy) skoncentrował się w szczególności na potrzebie przyciągnięcia młodszych wyborców, do harmonizacji terminów nominacji głównego kandydata z każdej grupy politycznej oraz zapewnienia zrównoważonych pod kątem płci list wyborczych do 2024 roku. Poparł minimalne progi, które już istniały we wszystkich państwach członkowskich z wyjątkiem dwóch. Wyraził swoje poparcie dla list ponadnarodowych, lecz jeśli to się okaże niemożliwe - wezwał członków do wspierania bardziej pragmatycznych propozycji zawartych w sprawozdaniu.

Komisarz **Cretu** w pełni poparła wniosek, twierdząc, że „ma potencjał, aby stać się kamieniem milowym w ewolucji demokratycznego projektu europejskiego”. Położyła szczególny nacisk na kwestię głównego kandydata / Spitzenkandidat w przyszłych wyborach. Była również za minimalnymi progami, elastycznymi sposobami głosowania i promowaniem równości płci. Przyznała również, że zapoznała się z propozycją ustanowienia Europejskiego Urzędu Wyborczego (chodzi o centralizację informacji o wyborach do PE), ale ostrzegła, że kwestia ta musi być starannie i dokładnie zbadana.

Następnie miała miejsce dyskusja z udziałem posłów do PE.

- **W imieniu EPP**, poseł **Schöpflin** (Węgry) skoncentrował się na proponowanych progach wyborczych, które jego zdaniem były rozsądne: były one na tyle wysokie, aby

wyeliminować marnych kandydatów, ale nie za wysokie, aby ograniczały miejsce na scenie politycznej.

- **W imieniu S&D**, eurodeputowana **Bresso** (Włochy) podkreśliła, że od lat Rada odmawia zmiany europejskiej ordynacji wyborczej. Raport ten starał się stworzyć bardziej jednolite warunki w całej UE. Jednak zasugerowała, że w sprawozdaniu powinno znaleźć się odniesienie do list ponadnarodowych, nawet jeśli byłoby to jedynie we wstępie.
- **W imieniu ECR**, poseł **Ujazdowski** (Polska) wskazał, że jego grupa będzie głosować przeciwko tej propozycji. Obecna ordynacja wyborcza jest w zupełności wystarczająca. Należy uszanować narodową suwerenność. Sprzeciwił się obowiązkowi stosowania logo partii europejskiej przy logo partii krajowych. Był przeciwny również zmianom w kierunku centralizacji i ujednoczenia prawa wyborczego. Nie uważał za dobre zaproponowanych rozwiązań: przekonania, że jeśli zachęcimy do obniżenia wieku wyborczego do 16. roku życia, albo zachęcimy do głosowania lekkiego, w formie internetowej, to frekwencja do Parlamentu Europejskiego bardzo się podniesie. W jego opinii nie należy uciekać się do form internetowych, jako form powszechnych. Uznał, że legitymacja Parlamentu Europejskiego powinna być oparta na szacunku dla tradycji krajowych, dla tradycji konstytucyjnych, dla suwerenności narodów. Im bliżej kontekstu narodowego, tym bliżej obywateli. Im bardziej ordynacja będzie scentralizowana, ujednoczona, tym bardziej Parlament Europejski będzie się oddalał od realnych problemów obywateli.
- **W imieniu ALDE**, eurodeputowana **Pagazautundua Ruiz** (Hiszpania) argumentowała, że w sprawozdaniu zabrakło ambicji i był to wspaniały przykład straconej szansy. Propozycje zawarte w sprawozdaniu są mało znaczące a jedyna istotna sugestia - wprowadzenie obowiązkowego progu wyborczego - jest niezgodna z pluralizmem politycznym.
- **W imieniu GUE/NGL**, poseł **Scholz** (Niemcy) określił zaproponowane reformy mianem niewystarczająco odważnych. Nie stworzą one europejskiej przestrzeni politycznej, ani nie mają na celu dążenia do zwiększenia udziału obywateli w wyborach. Wręcz przeciwnie, były one uzależnione od konstelacji politycznych w Radzie i zostały dostosowane do interesów wielkiej niemieckiej koalicji w Berlinie. Zgodził się z oceną, że wprowadzenie obowiązkowych progów wyborczych to prowokacja przeciw niemieckiemu Trybunałowi Konstytucyjnemu.
- **W imieniu Zielonych**, poseł **Terricabras** (Hiszpania) twierdził, że współsprawozdawcy z dwóch największych grup politycznych utworzyli "sojusz polityczny", który odrzucił propozycje z innych grup. Minimalne progi wyborcze nie chronią praw mniejszości i zostały uznane za niedopuszczalne przez niemiecki Trybunał Konstytucyjny. Powtórzył krytykę, że zaproponowane reformy były słabe: listy ponadnarodowe nie powinny być

tylko we wstępie a kwestia zrównoważenia płci na listach wyborczych nie powinna zostać odroczone do 2024 roku.

- **W imieniu EFDD**, eurodeputowana **James** (Wielka Brytania) argumentowała, że raport ma na celu jeszcze większą kontrolę wyników wyborów kosztem demokracji. W odniesieniu do e-głosowania, ostrzegła przed globalnymi atakami hakerów i kradzieżą tożsamości. Ordynacja wyborcza to prerogatywa suwerennych narodów a nie PE.
- **W imieniu ENF**, poseł **Annemans** (Belgia) powiedział, że ordynacja wyborcza z 1976 roku jest wystarczająca. Nowy akt odstawi państwa członkowskie na boczne tory a to one powinny nadal określać samodzielnie warunki wyborczych i procedury dla swoich obywateli. Obowiązkowe progi, wprowadzone rzekomo w celu uniknięcia fragmentacji, zmierzają w rzeczywistości do wykluczenia nowych, małych i często krytycznych wobec UE partii politycznych.

W dyskusji, która nastąpiła po wystąpieniach w imieniu grup politycznych, kwestia obowiązkowych progów wyborczych wywoływała największe emocje. Poza EPP i S&D, wszystkie grupy polityczne sprzeciwiły się tym progom. Posłowie z EPP koncentrowali się na demokratycznym charakterze proponowanych reform i potrzebie zapewnienia równowagi między ambicjami i możliwościami. Posłowie z S & D (poseł **Jauregui Atondo**, Hiszpania) i Zielonych (posłanka **Reda**, Niemcy) wzywali do utworzenia list ponadnarodowych. Poseł **Jauregui Atondo** zaapelował do Zielonych i GUE / NGL, aby nie głosowali przeciw sprawozdaniu - choć raport nie jest doskonały, to jednak wezwał te grupy, by nie łączyły swoich sił z grupami, które są przeciwne Europie.

W swoich uwagach końcowych eurodeputowana **Danuta Hübner** odniosła się do ograniczeń proceduralnych, warunkujących poziom ambicji raportu a poseł **Jo Leinen** skoncentrował się na szczegółach orzeczenia niemieckiego Trybunału Konstytucyjnego. Komisarz Cretu podtrzymała swoje poparcie dla propozycji, w szczególności w zakresie budowania koncepcji wiodących kandydatów.

6. PRZEMYSŁ / TRANSPORT / ŚRODOWISKO - Posłowie chcą zaangażowania Komisji w krajowe dochodzenia w sprawie fałszowania testów emisji spalin

Falszowanie testów poziomu emisji spalin powinno być przedmiotem dokładnego śledztwa, a osoby odpowiedzialne powinny ponieść karę - mówią posłowie w rezolucji przyjętej we wtorek. Chcą wzmocnienia systemu kontroli emisji tak, by unijne limity emisji były przestrzegane, a przekraczające je pojazdy szybko wykrywane. Proponują też rozważenie powołanie unijnego organu nadzoru.

Deputowani zdecydowanie potępiają "wszelkie oszustwa", których dopuszczają się producenci samochodów i wyrażają ubolewanie, że oszukano i wprowadzono w błąd miliony klientów, co gorsza ze szkodą dla zdrowia ludzkiego i środowiska.

Rezolucja przyjęta 493 głosami za, 145 przeciw, przy 25 wstrzymujących się, jest podsumowaniem debaty, która odbyła się 6 października.

Skandal z fałszowaniem testów podważa, zdaniem posłów, wiarygodność całego sektora motoryzacyjnego, który jest głównym czynnikiem wzrostu, innowacji i zatrudnienia w znacznej liczbie państw członkowskich, mówi tekst.

- **Ściagać i karać oszustwa**

Posłowie z zadowoleniem przyjmują dochodzenia w sprawie manipulacji wynikami badań emisji spalin z pojazdów wszczęte w wielu państwach członkowskich UE i na świecie i popiera wystosowany przez Komisję do krajowych organów nadzoru apel o przeprowadzenie „kompleksowych kontroli szerokiej gamy marek i modeli pojazdów”.

Chcą, by w przypadkach wykrycia urządzeń ograniczających skuteczność działania władze państw członkowskich podjęły wszelkie niezbędne działania w celu zaradzenia sytuacji oraz zastosowały odpowiednie sankcje.

Parlament uważa, że Komisja powinna być zaangażowana we wszelkie dochodzenia w tej sprawie i domaga się, by Komisja poinformowała Parlament o wynikach tych dochodzeń na piśmie do dnia 31 marca 2016 r.

Posłowie podkreślają jednak, że „pracownicy zakładów dotkniętych tym skandalem” nie powinni „płacić ceny za manipulacje przy pomiarach emisji”. „Koszty spowodowane naruszeniem obowiązującego prawa producenci, zanim zaczną rozważać ewentualne zwolnienia, powinni pokryć sięgając po własne zasoby finansowe, między innymi zatrzymując zyski i nie wypłacając dywidendy” - uważają posłowie.

- **Wzmocnienie kontroli emisji zanieczyszczeń i CO2**

Parlament wzywa Komisję do niezwłocznego przyjęcia i wprowadzenia nowego cyklu badań emisji w rzeczywistych warunkach ruchu drogowego oraz wdrożyła go w celach regulacyjnych. Zwraca też uwagę, że zgodnie z aktualnymi planami Komisji badania te emisji byłyby przeprowadzane jedynie w przypadku emisji NOx i domaga się wprowadzenia tego rodzaju badań dla wszystkich substancji zanieczyszczających.

Posłowie chcą też takiej zmiany unijnego systemu homologacji typu pojazdu, by umożliwić "w uzasadnionych przypadkach" niezależną kontrolę świadectw wydawanych przez właściwe organy krajowe, ich ocenę przez Komisję, ponowną homologację krajową a także zaprzestanie wprowadzania pojazdów na rynek, w przypadku gdy będą one posiadać dowody wskazujące na brak zgodności unijnych dopuszczalnych wartości emisji określonych w rozporządzeniu w sprawie norm emisji Euro 5 i Euro 6 lub dowody niedopełnienia jakichkolwiek innych wymagań przewidzianych przez system homologacji typu.

Posłowie chcą też, by "wystarczająco duża i reprezentatywna" próba nowych modeli losowo wybranych z linii produkcyjnych była poddawana corocznym testom w ramach badań emisji w rzeczywistych warunkach ruchu drogowego. Domagają się usprawnienia nadzoru w warunkach ruchu drogowego poprzez okresowe kontrole techniczne w celu ustalenia, które pojazdy nie spełniają wymogów prawa unijnego. Apelują o rozważenie ustanowienia organu nadzoru na szczeblu UE.

- **Położyć kres laboratoryjnym kręactwom**

W odniesieniu do testów w laboratorium, posłowie wykazują zerową tolerancję dla tak zwanej „optymalizacji badań pojazdów”, w ramach której powszechnie jest stosowanie takich praktyk jak nadmierne pompowanie opon, usuwanie bocznych lusterek, zaklejanie luk w płycie nadwozia, aby zmniejszyć ciąg aerodynamiczny, korzystanie ze specjalnych smarów do silnika i skrzyni biegów, które nie są stosowane w normalnej eksploatacji, usuwanie dodatkowego sprzętu, takiego jak zestaw stereo, oraz prowadzenie badań w maksymalnej dozwolonej temperaturze otoczenia, uwydatniające w sposób nie do przyjęcia różnicę między badaniami prowadzonymi w warunkach laboratoryjnych a użytkowaniem pojazdu przez konsumenta na drodze. Parlament wzywa władze krajowe do wyeliminowania tych praktyk.

7. TRANSPORT - Przepisy dotyczące dronów: bezpieczeństwo jest kluczowe

W dniu 29 października posłowie przyjęli nowe przepisy, które pobudzą rozwój sektora dronów w Europie. Sprawozdanie w tej sprawie zostało przegłosowane we wrześniu w Komisji Transportu i Turystyki (TRAN). Sprawozdawcą z ramienia PE była eurodeputowana Jacqueline Foster (ECR, Wielka Brytania), która wyjaśnia, jakie możliwości dają drony i jak uregulować ich użycie, by zagwarantować bezpieczeństwo i prywatność obywateli.

„W minionych 15 latach dokonał się ogromny wzrost sektora dronów. Cywilne drony są wykorzystywane do kontroli upraw, w zwalczaniu katastrof humanitarnych, pożarów lasów, do kontroli linii kolejowych” – mówiła posłanka Forest. „Chcemy zagwarantować istnienie odpowiednich szkół latania” – dodała. Odnosząc się do kwestii prywatności posłanka zaznaczyła, że już istnieją odpowiednie przepisy zarówno na poziomie krajowym, jak i UE. „Nie widzę potrzeby uchwalania nowych przepisów” – podkreśla.

„Sedno zawiera się w tytule raportu – chodzi o zapewnienie bezpiecznego użycia dronów. Nie chcemy wiązać rąk regulatorom czy mówić, co trzeba robić, naszym celem jest zapewnienie ram do działania” – powiedziała posłanka Foster po głosowaniu.

Posłowie chcą, by drony były zdolne do wykrywania statków powietrznych korzystających z tej samej przestrzeni powietrznej, by zapewnić, że drony nie będą zagrażać lotom załogowym. W procesie legislacyjnym należy uwzględnić istnienie stref zakazu lotów, gęsto zaludnionych obszarów, okolice elektrowni, zakładów chemicznych czy inną infrastrukturę krytyczną.

- **Kolejne kroki**

Drony powinny być częścią pakietu dotyczącego lotnictwa, który Komisja Europejska przyjmie do końca 2015 roku.

8. SWOBODNY PRZEPLYW OSÓB / TURYSTYKA - Parlament dostosowuje przepisy o imprezach turystycznych do realiów ery cyfrowej

Pakiety usług turystycznych (przelet, hotel, wynajem samochodu) zakupione przez internet za wspólną cenę lub za pośrednictwem powiązanych stron internetowych zostaną objęte taką samą ochroną konsumencką jak imprezy kupione w zwykłych biurach podróży - taką zmianę przyniosą zasady przyjęte przez posłów we wtorek. Posłowie chcą ułatwić podróżnym odstąpienie od umowy i ustalenie, który przedsiębiorca ponosi odpowiedzialność za należyte wykonanie wszystkich usług turystycznych objętych umową.

„Z powodu zmian na rynku usług turystycznych i nasilającej się tendencji do dokonywania rezerwacji przez internet, zaistniała pilna potrzeba unowocześnienia i dostosowania starej dyrektywy obowiązującej od 1990 roku” - powiedziała **Birgit Collin-Langen** (EPP, Niemcy), posłanka odpowiedzialna za sprawozdanie w tej sprawie.

„Dzięki tym zmianom w przepisach, prawa podróżujących w Europie zostaną wzmocnione. Nowe metody rezerwacji zostały objęte dyrektywą a turyści otrzymają pełną informację o swoich prawach. Udało się też uwzględnić interesy gospodarcze operatorów, agencji turystycznych i hoteli” - powiedziała posłanka.

- **Więcej turystów objętych ochroną**

Przepisy obejmą umowy dotyczące dwóch rodzajów usług: pakietowe, zorganizowane przez biuro podróży imprezy turystyczne (czyli co najmniej dwa rodzaje usług turystycznych w ramach tej samej podróży) oraz tak zwane "powiązane usługi turystyczne", czyli takie, które operator zasugeruje podróżnemu w uzupełnieniu usług już zakupionych (na przykład po wykupieniu przelotu, dodatkowe usługi turystyczne, które nabyć można przez powiązane linki na stronie internetowej operatora).

Parlament przyjął zasadę, że tego rodzaju transakcje, do których dochodzi po kliknięciu powiązanych linków, gdy usługodawcy przekazują sobie nazwisko kupującego, informacje dotyczące płatności i jego adres elektroniczny, a kolejna umowa jest zawierana w ciągu 24 godzin od dokonania rezerwacji pierwszej usługi, będą traktowane jak pakiety usług.

- **Jaśniejsza informacja i więcej praw**

Zanim podróżny podejmie jakiegokolwiek zobowiązania umowne, organizatorzy i sprzedawcy usług turystycznych zobowiązani są do jasnego poinformowania go, że nabywa pakiet usług, jakie przysługują mu w związku z tym prawa i który usługodawca ponosi odpowiedzialność w przypadku problemu z należyтым wykonaniem wykupionych usług.

Parlament nałożył też na organizatora wymóg poinformowania podróżujących o przybliżonym czasie wyjazdu i powrotu oraz wskazanie rodzajów ewentualnych kosztów dodatkowych.

Posłowie zapewnili też podróżnym prawo do rezygnacji z zestawu usług objętych umową i uzyskania zwrotu pieniędzy, gdyby cena pakietu wzrosła o 8% (Komisja Europejska proponowała 10%) lub gdyby zaistniały niemożliwe do uniknięcia, nieprzewidywalne zdarzenia, takie jak klęski żywiołowe lub ataki terrorystyczne w miejscu docelowym podróży.

- **Następne kroki**

Decyzja Parlamentu kończy unijną procedurę legislacyjną. Państwa członkowskie mają teraz dwa lata na włączenie nowych przepisów do prawa krajowego i ich kolejne sześć miesięcy na wprowadzenie ich w życie.

9. PODATKI - Porozumienie państw o wymianie informacji podatkowych to "stracona szansa"

Porozumienie państw UE dotyczące automatycznej wymiany informacji o indywidualnej interpretacji prawa podatkowego, korzystnej dla firm międzynarodowych, na ich terytorium, to stracona szansa na postęp w walce z agresywnym planowaniem podatkowym i nieuczciwą konkurencją podatkową, stwierdzili posłowie, w opinii, przyjętej w czwartkowym głosowaniu. Nie podoba im się, że porozumienie z 6 października zawęży zakres przepisów o "automatycznej wymianie" oraz dostęp Komisji Europejskiej do informacji.

Porozumienie Rady ds. gospodarczych i Finansowych (ECOFIN), zawarte 6 października, osłabiło propozycję Komisji Europejskiej o wprowadzeniu przejrzystości umów podatkowych pomiędzy państwami a międzynarodowymi korporacjami oraz wymiany informacji, zanim posłowie z parlamentarnej komisji ds. monetarnych i gospodarczych ustalili, podczas głosowania, swoją pozycję, 13 października.

• "Rozczarowani"

Komentując porozumienie w Radzie, parlamentarny sprawozdawca **Markus Ferber** (EPP, Niemcy) powiedział: „Jeśli jest to ostateczne porozumienie, państwa członkowskie straciły świetną okazję do wprowadzenia większej przejrzystości do systemów podatkowych. Budżety państwowe na tym ucierpią, ponieważ organy odpowiedzialne za podatki nie będą miały okazji stwierdzić, że państwa erodują własną bazę podatkową. Potrzebna nam jest procedura systemowa, obowiązkowa i ogólnoeuropejska. Organy podatkowe powinny być zobowiązane do wymiany informacji dotyczących indywidualnej interpretacji prawa podatkowego i udostępniania ich w centralnej bazie danych podlegającej Komisji Europejskiej.”

• Co proponowali posłowie a na co zgodziła się Rada:

- *Zawężony zakres* - posłowie woleliby, aby nowe przepisy dotyczyły wszystkich przypadków indywidualnej interpretacji prawa podatkowego, a nie tylko sytuacji, w których jest to interpretacja "transgraniczna", jak to zostało uzgodnione pomiędzy

państwami członkowskimi, ponieważ, jak uważają posłowie, krajowa interpretacja może wpływać na to, co dzieje się poza granicami.

- *Oslabiona pozycja Komisji Europejskiej* - Rada zadbała także o to, aby Komisja Europejska nie mogła reagować na uzyskane informacje, do których będzie miała ograniczony dostęp, inaczej niż sprawdzając czy działania są zgodne z dyrektywą
- *Bez efektu retroaktywnego* - Rada uzgodniła także, że dyrektywa będzie obowiązywać wobec umów dotyczących indywidualnej interpretacji prawa podatkowego, poprawek bądź odnowionych umów, dopiero po 31 grudnia 2016 roku, z pewnymi wyjątkami dotyczącymi umów zawartych, zmienionych lub odnowionych pomiędzy 2012 i 2016 rokiem.

- **Fiat i Starbucks dowodzą jak potrzebna jest przejrzystość**

Komentując decyzję Komisji Europejskiej o uznaniu ulg podatkowych udzielonych przez Luksemburg (Fiat Finance) oraz Holandię (Starbucks) za nienależną pomoc państwową, szkodliwą dla polityki konkurencji, **Markus Ferber** dodał: „Indywidualne umowy podatkowe wchodzą na teren konkurencyjności. Dlatego Komisja Europejska powinna być upoważniona do dostępu i używania danych w celu wykrywania przypadków unikania opodatkowania i stosowania cen dumpingowych oraz do dokonywania oceny, czy działania takie są zgodne z zasadami pomocy państwowej. Postanowienia, jakie zapadły w sprawie Fiata i Starbucks, pokazują, że Komisja powinna być w stanie pełnić swoją rolę”.

- **Kolejne kroki**

Projekt dyrektywy, przygotowany przez Radę, ma być przyjęty na następnym jej spotkaniu, po głosowaniu opinii Parlamentu i przetłumaczeniu dyrektywy na wszystkie oficjalne języki. Przepisy zaczną obowiązywać od 1 stycznia 2017 roku.

10. PODATKI - Specjalna komisja ds. podatków finalizuje prace

W poniedziałek, 26 października, specjalna komisja ds. interpretacji prawa podatkowego (TAXE) przyjęła rekomendacje dotyczące sprawiedliwego i przejrzystego opodatkowania korporacji. Głosowanie plenarne w tej sprawie planowane jest na listopad. Z kolei we wtorek, 27 października, na sesji plenarnej PE zagłosował ws. automatycznej wymiany indywidualnych interpretacji prawa podatkowego między państwami członkowskimi UE.

OPODATKOWANIE W UE

STAWKA PODATKU VAT (1 stycznia 2015)

Podatek od wartości dodanej jest podatkiem konsumpcyjnym nałożonym na większość dóbr i usług.

17%
Luksemburg

18%
Malta

19%
Niemcy
Cypr

20%
Bulgaria
Estonia
Francja
Austria
Słowacja
Wielka Brytania

21%
Belgia
Czechy
Hiszpania
Łotwa
Litwa
Holandia

22%
Włochy
Słowenia

23%
Grecja
Irlandia
Polska
Portugalia

24%
Rumunia
Finlandia

25%
Dania
Chorwacja
Szwecja

27%
Węgry

PODATKI BEZPOŚREDNIE I POŚREDNIE (2012)

Podatki bezpośrednie - podatki od dochodu, nieruchomości albo kapitału - obciążające osoby fizyczne lub przedsiębiorstwa i pobierane bezpośrednio przez państwo.

Podatki pośrednie - VAT, akcyza - związane z konsumpcją dóbr i usług, pobierane na rzecz państwa przez pośrednika.

Udział w PKB [%]
Podatki pośrednie
Podatki bezpośrednie

ŁĄCZNE WPŁYWY PODATKOWE PAŃSTW CZŁONKOWSKICH (2012)

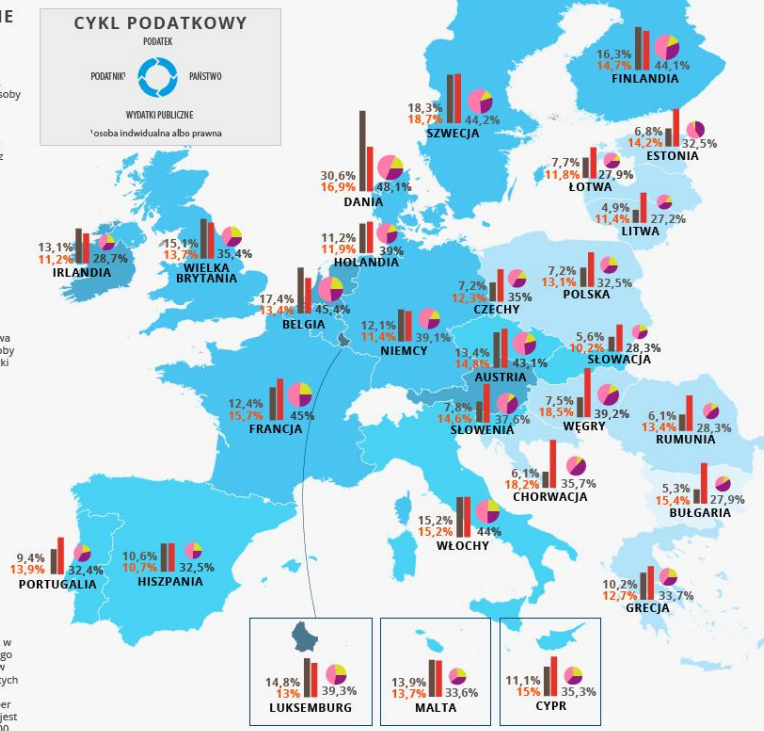
Łączne wpływy podatkowe to wpływy państwa pochodzące z podatków nakładanych na osoby fizyczne i przedsiębiorstwa. Obejmują podatki od dochodów z pracy, konsumpcyjne i od kapitału.

PKB PER CAPITA WG PARYTETU SIŁY NABYWCZEJ (2014)

Parytet siły nabywczej (PPS) wyznaczany jest w oparciu o porównanie cen sztywno ustalonego koszyka towarów i usług w różnych krajach w tym samym czasie, wyrażonych w walutach tych krajów. Parytet siły nabywczej umożliwia międzynarodowe porównywanie PKB. PKB per capita wg parytetu siły nabywczej wyrażone jest w stosunku do średniej UE-28 wynoszącej 100.

UE-28 = 100

Źródła: EPIS, Eurostat, Komisja Europejska

Stopy opodatkowania w państwach członkowskich UE

Rekomendacje PE dotyczące sprawiedliwego opodatkowania przedsiębiorstw ponadnarodowych zostały przyjęte na posiedzeniu komisji TAXE w poniedziałek 26 października.

Konferencja prasowa odbyła się następnego dnia, w dniu 27 października br. Swoje oświadczenia wygłosili sprawozdawcy **Elisa Ferreira** (S&D, Portugalia) i **Michael Theurer** (ALDE, Niemcy) oraz przewodniczący komisji **Alain Lamassoure** (EPP, Francja).

Głos zabrał również **Markus Ferber** (EPP, Niemcy), sprawozdawca odpowiedzialny za raport dotyczący automatycznej wymiany interpretacji podatkowych między państwami członkowskimi. W swoim raporcie Ferber nazywa rozczarowaniem podejście państw członkowskich do wymiany interpretacji podatkowych, ponieważ nie spełnia ono oczekiwań. Raport został przyjęty we wtorek 27 października.

16 listopada odbędzie się nadzwyczajne posiedzenie komisji TAXE, na którym międzynarodowe przedsiębiorstwa, które wcześniej odrzuciły zaproszenie posłów, będą mogły podzielić się swoją opinią na temat opodatkowania i ostatnich wydarzeń. Jak dotąd zaproszenie przyjęły Google, Facebook i HSBC.

Uprzywilejowanie podatkowe przedsiębiorstw międzynarodowych może być legalne, ale nie oznacza to, że jest postrzegane przez opinię publiczną jako sprawiedliwe - obywatele i małe i średnie przedsiębiorstwa muszą płacić swoje podatki w pełnej wysokości. 21 października Komisja Europejska podjęła dwie decyzje, w których „stwierdziła, że Luksemburg i Holandia przyznały selektywne korzyści podatkowe odpowiednio przedsiębiorstwom Fiat Finance and Trade i Starbucks. Korzyści te są niezgodne z przepisami UE dotyczącymi pomocy państwa”.

Posłowie z komisji TAXE pozytywnie przyjęli powyższe decyzje, nazywając je „ważnym krokiem w walce z praktykami agresywnego planowania podatkowego korporacji ponadnarodowych w Europie”.

Powyższa infografika porównuje wpływy budżetowe państw członkowskich z podatków pośrednich i bezpośrednich oraz ich udział w PKB (z podziałem na podatki konsumpcyjne, od kapitału i od dochodów z pracy). Poza tym na mapie zaprezentowano również poziom zamożności poszczególnych państw.

11. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE - Neutralność sieci i koniec opłat za roaming

Zakaz opłat "roamingowych" za korzystanie z telefonów komórkowych za granicą (na obszarze UE), zacznie obowiązywać od czerwca 2017 roku a przejrzyste zasady dotyczące prawa do dostępu do internetu staną się obowiązującym prawem, zgodnie z ostatnim przyjętym przez Parlament we wtorek nowym pakietem telekomunikacyjnym.

„Zniesienie opłat za roaming było przez wszystkich długo oczekiwane: przez zwykłych użytkowników, start-upy, małe i średnie przedsiębiorstwa, i wszelkiego rodzaju organizacje”, powiedziała podczas debaty posłanka, **Pilar del Castillo** (EPP, Hiszpania), autorka sprawozdania w sprawie nowych przepisów. „Dzięki tej umowie, Europa stanie się również jedynym regionem świata, który prawnie gwarantuje otwarty internetu i neutralność sieci. Zasada neutralności sieci będzie obowiązywać bezpośrednio w 28 państwach członkowskich. Gwarantuje wszystkim równy dostęp do sieci”. Posłowie nie przyjęli żadnych poprawek do tekstu zawartego wcześniej z Rada porozumienia. Tym samym tekst został przyjęty.

Opłaty za roaming, wysyłanie wiadomości tekstowych i korzystanie z mobilnego internetu za granicą w UE będą całkowicie zakazane od 15 czerwca 2017 r.

Od 30 kwietnia 2016 opłata roamingu nie będzie mogła przekraczać:

- 0,05 € za minutę połączenia głosowego wychodzącego
- 0,02 € za wiadomości tekstowe (SMS),
- 0,05 € za megabajt mobilnego korzystania z Internetu.

Stawki za połączenie głosowe przychodzące zostaną określone do końca tego roku i należy się spodziewać, że będą znacznie niższe od tych za połączenie wychodzące.

- **Zwrot kosztów i zapobieganie nadużyciom**

Jeśli operator jest w stanie wykazać, że nie jest w stanie odzyskać kosztów poniesionych z tytułu świadczenia usługi roamingu, oraz, że ma to negatywny wpływ na ceny krajowe, krajowe, krajowy urząd regulacyjny w dziedzinie rynku usług telekomunikacyjnych (w Polsce jest to Urząd Komunikacji Elektronicznej - UKE) może upoważnić go do nałożenia minimalnych dopłat w wyjątkowych okolicznościach w celu odzyskania poniesionych kosztów. Posłowie wynegocjowali z Radą gwarancje, że krajowe organy regulacyjne będą miały możliwość zmieniania wysokości dopłat lub ich odrzucenia.

W celu ochrony przemysłu przed nadużyciami, takimi jak "permanentny roaming", operatorzy zostaną upoważnieni w pewnych okolicznościach do nałożenia niewielkiej opłaty, niższej niż obecne stawki, zgodnie z zasadą "uczciwego użytkownika". Szczegóły zostaną określone przez Komisję i krajowych regulatorów.

- **Otwarty dostęp do internetu**

Nowe prawo zobowiązuje firmy oferujące dostęp do internetu do równego traktowania wszystkich transmisji danych, bez dyskryminacji, ograniczania czy ingerencji i bez względu na nadawcę i odbiorcę, konsultowane lub rozpowszechniane treści, wykorzystywane lub udostępniane aplikacje lub usługi, lub też na wykorzystywane urządzenia końcowe. Odstępstwo od tej zasady może być uzasadnione koniecznością przestrzegania orzeczeń sądowych, zapewnienie zgodności z przepisami prawa oraz zapobieganiem przeciążeniu sieci lub cyberatakami. Gdyby te odstępstwa od zasad zarządzania siecią musiały być zastosowane, będą zgodne z zasadami transparentności, niedyskryminacji i proporcjonalności, nie powinny też obowiązywać dłużej, niż to absolutnie konieczne.

Operator będzie miał prawo zaoferować usługi specjalistyczne (na przykład internet nadzwyczajnej jakości niezbędny realizacji specjalnych potrzeb), ale tylko pod warunkiem, że nie wpłynie to negatywnie na ogólną jakość internetu.

- **Prędkość przesyłania danych: przestrzeganie umowy lub rekompensata**

Posłowie wprowadzili zapis obligujący dostawców usług internetowych do udzielenia klientom podpisującym umowę na stacjonarny lub mobilny dostęp do internetu jasnego i zrozumiałego wyjaśnienia dotyczące maksymalnej i minimalnej prędkości pobierania i wysyłania danych, bo rzeczywista wydajność sieci często różni się od tej deklarowanej w reklamach.

Gdyby wystąpiły znaczne odstępstwa od deklarowanych prędkości użytkownik miałby prawo odstąpić od umowy lub żądać rekompensaty. Urząd regulacyjny będzie odpowiedzialny za ustalenie, czy naruszenie umowy jest znaczne, czy nie.

12. ŚRODOWISKO / ZDROWIE PUBLICZNE / BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI - GMO: Parlament odrzuca wniosek o krajowym zakazie importu

Parlament Europejski odrzucił w środę projekt unijnych przepisów, które dawałyby władzom państw UE więcej swobody w ograniczaniu bądź zakazywaniu na swoim terytorium sprzedaży i stosowania genetycznie modyfikowanej żywności i paszy.

Nie ma realnego sposobu na to, aby państwa członkowskie nie dopuściły autoryzowanych przez UE GMO na swoje terytorium, uważają posłowie. Projekt przepisów UE, które umożliwiałyby każdemu z państw członkowskich ograniczenie lub zakazanie sprzedaży i używania zatwierdzonego przez Unię genetycznie modyfikowanej żywności i paszy na własnym terytorium, został odrzucony podczas głosowania w dniu 28 października br. Parlament odrzucił projekt, z powodu obaw, że przepisy będą niewykonalne i doprowadzą do kontroli granicznych pomiędzy krajami pro i anty-GMO. Posłowie wzywają KE do przygotowania nowego wniosku w tej sprawie.

„Dzisiejsze głosowanie daje Komisji Europejskiej jasny sygnał, że jej wniosek może postawić na głowie to, co zostało osiągnięte dzięki wspólnemu rynkowi i unii celnej” powiedział przewodniczący parlamentarnej Komisji ds. ochrony środowiska **Giovanni La Via** (EPP, Włochy), którego rekomendacja, żeby odrzucić wniosek Komisji została przyjęta 577 głosami za, przy 75 głosach przeciw i 38 wstrzymujących się od głosu.

Dodał, że istnieją także obawy, iż propozycja KE nie jest zgodna z zasadami wspólnego rynku. „Przez ostatnie kilka miesięcy wyrażano poważne obawy, z powodu braku oceny wpływu wniosku, oceny, czy jest on zgodny z wymaganiami jednolitego rynku oraz czy jest on wykonalny”, dodał przewodniczący **La Via**.

„Uważam, że wniosek mógłby mieć negatywny wpływ na rolnictwo w UE, które zależy od protein dostarczanych przez GMO oraz negatywny wpływ na import. Ponadto, jak wdrożyć tego typu wniosek na terenie UE, gdzie nie ma kontroli granicznych”, zakończył.

Projekt przepisów, które zmieniłyby istniejące obecnie prawo w UE, umożliwiając państwom członkowskim na ograniczanie lub całkowity zakaz sprzedaży i używania genetycznie modyfikowanej żywności i paszy na własnym terytorium, nawet, jeśli produkty te zostały autoryzowane na poziomie UE, został przedstawiony przez Komisję Europejską 22 kwietnia 2015 roku.

Komisja proponowała, żeby nowe przepisy odwzorować na już istniejącym unijnym prawie, dotyczącym Organizmów Genetycznie Modyfikowanych (GMO), przeznaczonych do uprawy, które weszło w życie również w kwietniu 2015 roku. Pozwala ono państwom członkowskim, na zakaz uprawy autoryzowanych przez UE GMO na własnym terytorium.

Przedstawiając taką propozycję KE kierowała się tym, że kraje UE są bardzo podzielone w sprawie organizmów genetycznie modyfikowanych. Część z nich jest mocno za, część przeciw, a pozostałe zmieniają zdanie w zależności od kontekstu. Taka sytuacja sprawia, że w Komitecie skupiającym przedstawicieli państw UE nie jest możliwe uzyskanie kwalifikowanej większości ani za dopuszczeniem danego gatunku GMO do uprawy bądź importu, ani też przeciwko. Gdy zaś w gronie państw UE nie jest możliwe podjęcie decyzji, to Komisja Europejska jest zobowiązana wydać zezwolenie dla tego gatunku GMO, co w wielu krajach spotyka się potem z krytyką.

Trzeba jednak wziąć pod uwagę, że, uprawa miałaby miejsce tylko na terytorium państwa członkowskiego, które chciałoby jej zakazać, a handel GMO jest transgraniczny, co oznacza, że krajowe zakazy "sprzedaży i używania" byłyby niemożliwe do wdrożenia i mogłyby doprowadzić do wznowienia kontroli granicznych dotyczących importu.

Jednak, podobnie jak Parlament, także rządy państw unijnych sprzeciwiają się zaproponowanym przez Komisję Europejską przepisom w sprawie sprzedaży i stosowania GMO. W lipcu ministrowie rolnictwa większości krajów ocenili, że propozycje KE są "nierealistyczne", m.in. w związku z uzależnieniem unijnych producentów od importu wysokobiałkowych roślin, takich jak soja. Według komisyjnych statystyk państwa Unii importują średnio ponad 30 mln ton soi oraz mączki sojowej rocznie, z czego prawie 90 proc. to soja genetycznie modyfikowana.

- **Kolejne kroki**

Vytenis Andriukaitis, komisarz odpowiedzialny za zdrowie i bezpieczeństwo żywności, powiedział, że Komisja nie wycofa wniosku, który zostanie przedyskutowany przez unijnych ministrów.

- **Polskie głosy w dyskusji podczas debaty plenarnej**

Zbigniew Kuźmiuk (ECR) zaznaczył, że Grupa Europejskich Konserwatystów i Reformatorów będzie głosowała za odrzuceniem wniosku Komisji Europejskiej. Podkreślił jednak, że obecne rozwiązania wymagają renacjonalizacji i Komisja Europejska powinna w krótkim czasie przedstawić odpowiednie propozycje. „Uważamy, że w zakresie genetycznie modyfikowanej żywności i pasz należy wprowadzić podobne rozwiązania jak w zakresie upraw genetycznie modyfikowanych roślin. Dyrektywa w zakresie upraw GMO uzgodniona przecież przez wszystkie unijne instytucje daje krajom członkowskim możliwość zakazania lub ograniczenia upraw na ich terytorium pod warunkiem spełnienia pewnych wymogów wpisanych w dyrektywie” - mówił europoseł. Zbigniew Kuźmiuk podkreślił, że w sprawie żywności i paszy produkowanych z organizmów modyfikowanych genetycznie decydujący głos powinien należeć do Państw Członkowskich. „Jeżeli chcemy stosować zasadę pomocniczości, tak znaną przecież w Unii Europejskiej, to podobne rozwiązania należy zastosować w odniesieniu do żywności i pasz GMO” - zakończył swoje wystąpienie poseł Kuźmiuk.

Beata Gosiewska (ECR) przypomniała, że polska żywność jest chętnie kupowana przez konsumentów na całym świecie, ponieważ jest powszechnie uznawana za zdrową i bezpieczną. Podkreśliła jednocześnie, że wynika to między innymi z jednoznacznego sprzeciwu wobec stosowania GMO. „Polskie społeczeństwo jak i społeczeństwa wielu krajów Unii Europejskiej nie życzą sobie GMO. Występując tutaj w Parlamencie Europejskim w imieniu obywateli UE powinniśmy podejmować decyzje zgodne z wolą obywateli Unii Europejskiej” - mówiła europosłanka. Beata Gosiewska zaznaczyła, że wniosek Komisji Europejskiej wymaga poprawy i uwzględnienia decydującego głosu państw członkowskich. „Jeśli państwom członkowskim umożliwiono już wprowadzenie zakazu upraw roślin zmodyfikowanych genetycznie na swoim terytorium, to konsekwencją tej decyzji powinno być również zezwolenie im na zakaz wprowadzenia do obrotu genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy” - zakończyła swoje wystąpienie.

Krzysztof Hetman (EPP) poparł stanowisko posła La Vii. W jego opinii przyjęcie tego wniosku mogłoby naruszyć zasady funkcjonowania wewnętrznego rynku żywności i pasz oraz mogłoby prowadzić do renacjonalizacji polityki rolnej. Dodatkowo, wyegzekwowanie takiego ograniczenia byłoby albo niemożliwe do realizacji, albo przynajmniej niezwykle

kosztowne, co z kolei nie pozostałoby bez wpływu na globalną konkurencyjność europejskiego rolnictwa. Podkreślił, że kwestia GMO jest sprawą trudną, co do której brak jest jednomyślności po stronie państw członkowskich. Zaznaczył jednak, że wniosek Komisji nie byłby rozwiązaniem tej kwestii, a jedynie utrudnieniem dla obecnych, dobrze działających mechanizmów.

13. BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOSCI - PE upraszcza przepisy dotyczące nowej żywności

Nasiona chia, flawonoidowy ekstrakt z lukrecji gładkiej czy koncentraty białkowe śruty rzepakowej – to tylko niektóre z przykładów tzw. nowej żywności. W dniu 28 października Parlament Europejski przyjął nowe zasady, które uproszczą autoryzację tej żywności. Przepisy mają zapewnić bezpieczeństwo żywności i ochronę zdrowia publicznego bez tworzenia przeszkód dla innowacyjności. Za przyjęciem nowych przepisów głosowało 359 posłów, przeciw było 202, a wstrzymało się 127 posłów.

Dotychczasowe przepisy dotyczące nowej żywności pochodzą z 1997 roku. Od tego czasu pojawiły się nowe surowce, półprodukty i technologie wytwarzania żywności. Nowelizacja prawa była potrzebna ze względu na postęp naukowo-techniczny.

- **Czym jest nowa żywność?**

Nowa żywność to nowy produkt lub nowy składnik żywności, które do tej pory nie były w znacznym stopniu wykorzystywane w UE do spożycia przez ludzi, nowe na rynku albo wywarzane nieznanymi dotąd metodami produkcji. Do nowej żywności zaliczamy m.in. owady, nanomateriały, grzyby, glony czy barwniki spożywcze. Należy przy tym podkreślić, że do nowej żywności zalicza się także produkty tradycyjne pochodzące spoza UE.

- **Nowelizacja przepisów**

Zgodnie z uchwalonymi przepisami nowa żywność będzie podlegać jednolitej w całej UE procedurze oceny bezpieczeństwa i autoryzacji. Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) będzie przeprowadzać ocenę, jeśli uzna, że taka żywność może mieć wpływ na ludzkie zdrowie.

Posłowie chcą też by przepisy obejmowały żywność pochodzącą ze sklonowanych zwierząt (do czasu, kiedy zostanie uchwalone nowe prawo dotyczące tej kwestii) oraz definicję nanomateriałów i zasady przeprowadzania testów na zwierzętach.

NOWA CO NOWEGO NA TWOIM TALERZU? ŻYWNOSĆ

Żywność, której nie spożywano w UE w istotnym stopniu przed majem 1997 r.

NOWA ŻYWNOSĆ TO :

1. Żywność o niedawno lub celowo zmienionej pierwotnej strukturze molekularnej.

2. Żywność zawierająca, składająca się lub wyizolowana z mikroorganizmów, grzybów lub alg.

3. Nowa żywność zawierająca, składająca się lub wyprodukowana z roślin.

4. Żywność zawierająca, składająca się lub wyprodukowana z hodowli komórkowej lub tkankowej.

5. Żywność zawierająca, wyizolowana lub wyprodukowana ze zwierząt lub ich części, w tym z całych zwierząt takich jak owady.

6. Witaminy, minerały i inne substancje, które mają być użyte w suplementach diety.

7. Żywność złożoną z nanomateriałów.

Materiały, których główne składniki mają od jednej do stu miliardowych części metra.

NOWA ŻYWNOSĆ AUTORYZOWANA W 2015 ROKU

Poddane obróbce termicznej produkty mleczne fermentowane za pomocą *Bacteroides xylanisolvens*

Rafinowany olej z nasion *Buglossoides arvensis*

Flawonoidy z lukrecji gładkiej

EUROPA RŁ EUROPA EU

Źródła:

EPRS.

Komisja Europejska

• Następne kroki

Przepisy muszą zostać jeszcze zaaprobowane przez państwa członkowskie, by mogły wejść w życie.

14. ZDROWIE PUBLICZNE - Jakość powietrza: Parlament zatwierdził nowe krajowe pułapy zanieczyszczeń

Parlament poparł w dniu 28 października br. zaproponowane przez Komisję bardziej restrykcyjne krajowe limity poziomów sześciu głównych źródeł zanieczyszczeń powietrza, w tym dwutlenku siarki, cząstek stałych i tlenków azotu

Chodzi o nowelizację dyrektywy o krajowych pułapach zanieczyszczeń (NEC), nad którą prace trwają od 2013 r. Propozycje przepisów redukują szkodliwe emisje z przemysłu, ruchu drogowego, elektrowni i rolnictwa. Krajowe zobowiązania do emisji mają dotyczyć okresu po 2020 roku, ale ustalono też cele na okres od 2030 r. Stanowisko PE, które zostało ustalone w środę, nie kończy prac, lecz otwiera drogę do nieformalnych negocjacji pomiędzy PE a państwami członkowskimi w tej sprawie.

Zanieczyszczenie powietrza jest powodem przedwczesnej śmierci 400 tysięcy osób rocznie. Szacuje się, że nowe przepisy pozwolą zaoszczędzić do 2030 r. 40 mld EUR kosztów ponoszonych z powodu zanieczyszczenia powietrza.

„Zanieczyszczenie powietrza powoduje ogromne koszty ludzkie i gospodarcze. Szkodzi też środowisku naturalnemu, poprzez eutrofizację i zakwaszenie. Nie zatrzymuje się na granicach państw członkowskich UE” - powiedział posłanka **Julie Girling** (ECR, Wielka Brytania), autorka sprawozdania w tej sprawie. „Te przepisy będą pomocne na wszystkich szczeblach zarządzania w państwach członkowskich, również władzom regionalnym i władzom na niższych szczeblach, które tak energicznie zaangażowały się w ten projekt. Istnieje realne oddolne zapotrzebowanie na działania” - dodała posłanka.

„Moje sprawozdanie ma również zmobilizować Komisję by sprawiła, żeby doszło tak szybko, jak to możliwe do porozumienia w sprawie pomiaru emisji spalin w rzeczywistych warunkach jazdy. Wszyscy zgadzają się, że zanieczyszczenie NOx musi być rozpatrywane w trybie pilnym. Opinia publiczna domaga się działania w tej dziedzinie po ostatnich odkryciach dotyczących przemysłu samochodowego” - powiedziała **Julie Girling**.

- **Surowsze limity zanieczyszczeń**

Posłowie ustanowili krajowe pułapy emisji dwutlenki siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x), niemetanowych lotnych związków organicznych (NMLZO), metanu (CH₄), amoniaku (NH₃) i pyłów (cząstek stałych do 2,5 mikrometrów) powinny być osiągnięte do 2020 i 2030 roku.

Chcą też, by znowelizowana dyrektywa ustanawiająca krajowe pułapy emisji (NEC) przyczyniła się do ograniczenia emisji rtęci, ale zastrzegają, że przed określeniem krajowych zobowiązań do redukcji emisji Komisja powinna przeprowadzić ocenę oddziaływania dotyczącą rtęci (Hg) i dopiero w razie potrzeby przedłożyć nowy wniosek ustawodawczy.

- **Emisje spalin**

Posłowie wzywają Komisję i państwa członkowskie bezzwłocznie dojdą do porozumienia, co do nowego wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie emisji gazów w rzeczywistych warunkach drogowych, który jest obecnie rozpatrywany.

- **Ograniczyć emisje z międzynarodowego transportu morskiego**

Posłowie zagłosowali również za usunięciem danej państwu członkowskiemu możliwości (proponowanej przez Komisję) odliczenia z ogólnego poziomu zanieczyszczeń emisji (tlenków azotu, dwutlenku siarki i pyłów) osiągniętych w międzynarodowej żegludze morskiej. W zamian proponują, by Komisja rozważyła wprowadzenie środków redukcji emisji powstałych z międzynarodowego transportu morskiego, szczególnie na wodach terytorialnych państw członkowskich i w ich wyłącznych strefach ekonomicznych oraz by przedłożyła w stosownych przypadkach wniosek ustawodawczy.

- **Następne kroki**

Posłowie przystąpią teraz do negocjacji z Radą UE, z zamiarem osiągnięcia porozumienia w pierwszym czytaniu.

- **Więcej informacji**

W roku 2010 zanieczyszczenie powietrza spowodowało ponad 400 tysięcy przedwczesnych zgonów w UE i naraziło ponad 62% terytorium UE na eutrofizację, w tym 71% ekosystemów objętych programem Natura 2000. Zanieczyszczenie powietrza jest odpowiedzialne za dodatkowe koszty dla gospodarki w wysokości 330-940 bn EUR rocznie, w tym w dziedzinie ochrony zdrowia 15 mld EUR z tytułu absencji chorobowej i 4 mld euro na opiekę zdrowotną, w rolnictwie straty upraw o wartości 3 mld euro, a w dziedzinie infrastruktury - uszkodzenia budynków kosztujące 1 mld EUR (dane Komisji Europejskiej).

Nieprzestrzeganie istniejących norm jakości powietrza i nowych międzynarodowych zobowiązań UE wynikających z Protokołu z Göteborga stanowi barierę w zapewnieniu

lepszej ochrony obywateli UE i ich środowiska. Obszary, na których nieprzestrzegane są normami zanieczyszczeń NO₂ i pyłami PM₁₀ wynoszą odpowiednio 32% i 24% terytorium UE. Czterdzieści milionów obywateli UE oddycha powietrzem o stężeniu pyłów PM₁₀ powyżej dopuszczalnych wartości granicznych UE.

Unijni ministrowie środowiska porozumeli się już w czerwcu co do ogólnego celu - poprawy jakości powietrza, tak by do 2030 roku liczba zgonów w wyniku chorób spowodowanych jego zanieczyszczeniem zmniejszyła się o połowę; obecnie w UE z powodu tych chorób przedwcześnie umiera rocznie 400 tys. osób. Teraz państwa unijne będą musiały wypracować swoje stanowisko w sprawie limitów emisji konkretnych substancji. Po tym będą się mogły rozpocząć negocjacje z PE na ten temat.

- **Limity dotyczące Polski**

Propozycja KE w tej sprawie przewiduje, że nasz kraj ma zredukować o 59 proc. emisję dwutlenku siarki (SO₂) od 2020 r. w porównaniu z 2005 r., a od 2030 o 78 proc. Substancja ta jest wyrzucana do atmosfery m.in. przez elektrownie, elektrociepłownie i fabryki, które, aby dostosować się do nowych norm, będą musiały zainwestować. Nasz przemysł i energetyka są jednak tego świadome, bo obejmuje je już dyrektywa dotycząca dużych obiektów spalania.

Nowe regulacje wprowadzą jednak również ograniczenia emisji pyłów (niemetanowych lotnych związków organicznych). Zgodnie z propozycją KE od 2030 r. Polska musi zmniejszyć ich emisję o 56 proc. W tym przypadku regulacje dotkną kotłownie i ogrzewających prywatne domy, czyli generalnie cały sektor komunalny.

Polska będzie również zmuszona do redukcji tlenków azotu, które emitowane są m.in. w sektorze transportowym. Dyrektywa przewiduje też redukcje emisji drobnych cząstek stałych (PM_{2,5}), które przyczyniają się do powstawania smogu, a także amoniaku.

Polscy europosłowie chcieli odstąpienia od redukcji emisji metanu, obawiając się, że może to zaszkodzić naszemu rolnictwu (gaz ten emitują m.in. zwierzęta, zwłaszcza bydło). Według założeń KE powinniśmy ograniczyć jego emisję od 2030 r. o 34 proc. Poprawkę w tej sprawie zgłosili zarówno przedstawiciele PO, PSL, jak i PiS, nie uzyskała ona jednak poparcia.

Europosłanka **Jadwiga Wiśniewska** (ECR) przekonywała podczas debaty, że limit ten oznacza konieczność zmniejszenia pogłowia bydła mięsnego o 42 proc., a mlecznego o 24 proc. w naszym kraju. „Redukcje emisji metanu mogą zagrozić produkcji rolnej” - wtórował

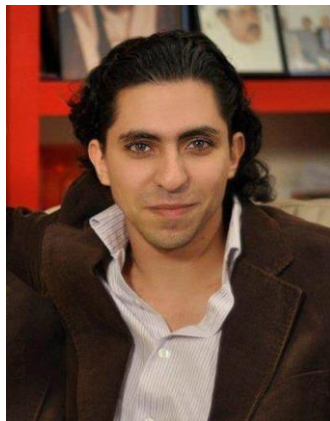
jej europoseł **Andrzej Grzyb** (EPP). Przeciwnie włączeniu metanu do dyrektywy były też Komisja Rolnictwa oraz Komisja ds. Przemysłu PE. Sprawozdawca tej drugiej **Adam Gierek** (S&D) mówił, że metan nie należy do trujących zanieczyszczeń, a jest gazem cieplarnianym, który w skali światowej w znacznie większym stopniu niż przez bydło jest emitowany przy pozyskiwaniu gazu.

Unijny komisarz ds. środowiska **Karmenu Vella** zapewniał jednak, że ustalenie poziomu emisji metanu nie wymusi potrzeby zmian struktury sektora rolnego, w szczególności zmniejszenia pogłowia bydła i trzody.

Według wyliczeń Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska z powodu złej jakości powietrza odnotowuje się w Polsce 40 tys. przedwczesnych zgonów rocznie. To ponad 10-krotnie więcej niż roczna liczba śmiertelnych ofiar wypadków samochodowych w naszym kraju.

Według szacunkowych wyliczeń, koszt dostosowania do tych limitów dla naszego kraju szacuje się na poziomie 14,46 euro na osobę rocznie. Jeśli tę sumę pomnożymy przez 38 mln mieszkańców Polski, otrzymamy 548 mln euro rocznie, czyli ponad 20 mld złotych w ciągu dekady. Środki dostaniemy w dużej części z UE.

15. PRAWA CZŁOWIEKA - Raif Badawi z Nagrodą im. Sacharowa na rzecz Wolności Myśli

Raif Badawi © Courtesy of Amnesty International

Saudijski bloger Raif Badawi został laureatem Nagrody im. Sacharowa za 2015 rok. Decyzję podjęli w czwartek, 29 października, przewodniczący Parlamentu Europejskiego Martin Schulz i liderzy grup politycznych. Badawi odbywa obecnie karę 10 lat więzienia za obrazę islamu na swojej stronie internetowej, na której promował społeczny, polityczny i religijny dialog. Ceremonia wręczenia wyróżnienia odbędzie się 16 grudnia na sesji plenarnej w Strasburgu.

„Konferencja Przewodniczących zdecydowała o przyznaniu Nagrody Raifowi Badawiemu” - powiedział przewodniczący **Martin Schulz**, ogłaszając nazwisko laureata. „To człowiek, którego skazano na jedną z najbardziej okrutnych kar, jakie istnieją w jego kraju; na karę, którą można określić tylko jako brutalne tortury” - powiedział przewodniczący.

„Wzywam króla Arabii Saudyjskiej do wstrzymania wykonania wyrok, uwolnienia Raifa Badawiego, zezwolenia na jego powrót do żony i przyjazd na grudniową sesję plenarną, by mógł odebrać Nagrodę” - dodał Schulz.

- **Badawi – więzień sumienia**

Raif Badawi jest blogerem z Arabii Saudyjskiej i autorem strony internetowej Wolni Saudyjscy Liberalowie (ang. *Free Saudi Liberals*). W 2012 roku został aresztowany i skazany na 10 lat więzienia, 1000 batów i dużą grzywnę za obrazę wartości islamu na swojej stronie internetowej. Pierwszą serię chłosty (50 batów) wymierzono na początku stycznia 2015 roku. Wykonanie reszty kary wstrzymano z powodu złego stanu zdrowia skazanego oraz na skutek licznych protestów społeczności międzynarodowej. W tym tygodniu Ensaf Haidar, żona Badawiego, która mieszka obecnie wraz z trójką dzieci w Kanadzie, poinformowała, że saudyjskie władze wyraziły zgodę na kontynuowanie wykonania kary.

W lutym 2015 roku Parlament Europejski przyjął rezolucję, w której „zdecydowanie potępił karę chłosty dla Raifa Badawiego, będącą okrutnym i wstrząsającym aktem”. Posłowie wezwali władze Arabii Saudyjskiej do natychmiastowego i bezwarunkowego zwolnienia blogera – „więźnia sumienia, przetrzymywanego i skazanego wyłącznie za korzystanie z przysługującego mu prawa do wolności wypowiedzi”.

- **Finaliści**

Raif Badawi jest jednym z trzech tegorocznych finalistów Nagrody im. Sacharowa na rzecz Wolności Myśli. W finale znaleźli się także demokratyczna opozycja w Wenezueli oraz zamordowany w lutym br. rosyjski opozycjonista Borys Niemcow.

- **Nagroda im. Sacharowa**

Ustanowiona przez Parlament Europejski w 1988 r. Nagroda im. Sacharowa na rzecz Wolności Myśli przyznawana jest każdego roku wybitnym aktywistom walczącym o prawa człowieka na całym świecie. W 2014 roku Nagrodę otrzymał Denis Mukwege.

Kandydatów mogą zgłaszać grupy polityczne Parlamentu Europejskiego lub przynajmniej czterdziestu posłów. Komisje: Spraw Zagranicznych i Rozwoju wybierają trzech finalistów, a Konferencja Przewodniczących decyduje, kto otrzyma nagrodę.

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska¹

---

¹ Na podstawie debat w PE i przyjętych rezolucji oraz informacji prasowych PE i PAP.